



MENEJ JE NIEKEDY VIAC

TOLKO, KOĽKO STAČÍ

„Izraeliti robili tak a nazbierali jedni menej, iní viac. Potom to odmerali na gomer a tu ten, kto viac doniesol, nemal prebytok a zasa ten, kto menej doniesol, nemal nedostatok. Každý si nazbieral toľko, koľko mohol zjesť.“ (Ex 16, 17-18)

Reč je tu o manne, pokrm z neba, ktorý padal Izraelitom každé ráno. Takto sa Boh o nich staral. Ale niektorí z nich si nazbierali viac, než mohli zjesť v ten deň a nechali si to do druhého rána. To sa im však vždy skazilo a Mojžiš sa na nich za to hneval.

Prečo chceli viac, než im bolo treba? Prečo sa chceli zásobiť? Hlad? Strach z nedostatku? Strach z budúcnosti? Nedôvera v Boha? Určite zo všetkého niečo. A takáto zmes rôznych dôvodov vedie niekedy aj nás, manželov, aby sme sa neuspokojili s tým, čo máme, ale aby sme hľadali stále niečo viac, aj keď nám to už neosoží.

KOLOTOČ VÝKONU

Žijeme vo svete zameranom na výkon. Prejavuje sa to hlavne v práci, zamestnaní. O čo viac dokážeme vďaka moderným technológiám stihnúť, o to viac aj stihnúť MUSÍME. Sme vždy zastihnuteľní (a skúsili by sme nebyť). Máme autá, diaľnice a lietadlá, „lietame“ sem a tam. Chce to od nás zamestnávateľ, ale chceme to od seba aj my sami.

Jedna zamestnankyňa banky si často sťažovala na pracovné preťaženie. V nádeji, že nájde viac slobody a pokoja, rozhodla sa pre podnikanie. Bola presvedčená, že hneď po spustení sa veci rozbehnú samé a všetko pôjde ľahšie. No skutočnosť bola iná. Podnikanie si vyžadovalo ešte viac času, síl a obetavosti. Očakávaná úľava neprichádzala, a napokon to celé neskončilo dobre.

VÝKON AKO NOVÁ NORMA

Dnes už nevyžadujeme výkon len od seba, ale aj od svojich detí. Ich dni organizujeme do poslednej minúty: škola, krúžky, hudobné nástroje, športy. A cez víkend – súťaže. Aby nik nemohol povedať, že sme zanedbali ich rozvoj. A tak sa s vyplazenými jazykmi večer vraciame domov. Nie na oddych, len prespať – aby sa ráno mohol opäť roztočiť kolotoč. Aj dovolenky sú pre nás otázkou merania výkonu. Čím ďalej ísť, čím viac vidieť a zažiť. A často máme potrebu to aj zaznamenať – fotíme, zdieľame, publikujeme, aby bolo vidieť, že sa máme dobre, že sme spokojná a šťastná rodina. Popri tom si možno ani nevšimneme, ako sa nevedomky porovnávame s inými – s ich cestami a zážitkami. A napokon sa z dovolenky vraciame nielen unavení, ale aj vyčerpaní – telesne i duševne.



MENEJ JE NIEKEDY VIAC

Júl: Jubilejná katechéza pre rodiny

HODNOTA PODMIENENÁ VÝKONOM?

Prečo toto všetko robíme? Jednoducho a krátko: lebo máme pocit, že náš VÝKON nám dáva HODNOTU. Dokonca ešte aj na Boha sa dívame ako na zamestnávateľa, ktorý od nás požaduje výkon: liturgie (sv. omše), modlitby, ružence, púte, dobré skutky, ... Je to potom len otázka času, kedy sa stroj pokazí a zastaví.

Výstižne o tom píše Stanislava Gajdošová v knihe *Menej konať, viac byť*, kde opisuje svoju cestu z krajiny výkonu. Nájdete tam množstvo inšpiratívnych myšlienok, viac, než môžeme obsiahnuť v rámci tejto katechézy. Skúsme sa však teraz sústrediť na to najpodstatnejšie – čo nám k tejto téme hovorí Boh. Lebo práve to je pre nás, kresťanov, to najdôležitejšie.

HODNOTA Z LÁSKY, NIE Z VÝKONU

A On hovorí každému z nás: „Teraz však toto hovorí Pán, tvoj stvoriteľ, ...: *"Neboj sa, veď ťa vykúpim, po mene ťa zavolám, ty si môj. Keď budeš brodiť vodami, budem s tebou, a keď riekami, nepotopia ťa, keď pôjdeš cez oheň, nepopáliš sa a plameň nebude horieť na tebe. Veď ja som Pán, tvoj Boh, Svätý Izraelov, tvoj spasiteľ. Pretože si drahý mojim očiam, vzácny a ja ťa milujem, ... Neboj sa, veď som s tebou ja..."* (Iz 43, 1-5)

Prečo je to také dôležité, počuť tieto slová a nájsť sa v nich? Pretože v nich sa dozvedáme, čo tvorí našu identitu a našu skutočnú hodnotu. „*Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme.*“ (1 Jn 3, 1)

Ak naozaj sme Božími deťmi, tak potom naša hodnota nezávisí od nášho výkonu. Otec miluje svoje dieťa nie preto, lebo je výkonné, užitočné, alebo dokonca preto, lebo je ‚vydarenejšie‘ ako iné. Miluje ho jednoducho preto, lebo je to jeho dieťa. Ide tu o VZŤAH.

Nato, aby človek mohol budovať vzťah s Bohom a ľuďmi, musí mať čas. Čas je mierou našej lásky. Preto je menej niekedy viac. Menej práce. Menej výkonu. Menej položiek v diári môže znamenať viac času a príležitostí na pestovanie vzťahov. A nielen s inými, ale aj so sebou samým.

Preto je treba zmeniť pohľad na seba a na svoju hodnotu. A spomaliť. Zem sa neprestane točiť. Len zistíme, že sme slobodnejší a pokojnejší: „*Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhrmažďujú, a váš nebeský Otec ich živí. Nie ste vy oveľa viac ako ony? A kto z vás si môže starosťami pridať čo len lakeť k svojmu životu?*“ (Mt 6, 25n)

NEBOJ SA ZASTAVIŤ / SVEDECTVO (O. PETER)

Aj my s manželkou sme sa neraz museli skorigovať svoje životné tempo. Naposledy to bolo pred tromi rokmi. Bol som vtedy veľmi rozbehaný. Štyri hlavné oblasti môjho pôsobenia boli moja rodina, moja farnosť, Rada pre rodinu v našej eparchii, ktorej som bol predsedom, a spoločenstvo rodín, kde sme boli s manželkou jednými z lídrov. Činností bolo veľa. Na jednej strane to živilo moju predstavu o sebe, ako o hodnotnom človeku. Na druhej strane, mal som stále pocit, že robím mnohé, ale nič nerobím dosť dobre. Zvlášť ma trápilo, že aj keď sme sa snažili do našej činnosti zapojiť aj deti, že naše vzťahy tým predsa trpeli. Každý úspech, každá skončená úloha priniesla istú odmenu v podobe dobrého pocitu, ten však mal krátke



MENEJ JE NIEKEDY VIAC

Júl: Jubilejná katechéza pre rodiny

trvanie a hneď prišla pochybnosť: „Aký si kňaz? Páčiš sa ľuďom? Páčiš sa Bohu? Musíš sa viac snažiť. Tento úspech sa ti už neráta...“ Nakoniec som sa pristihol pri tom, že sa hnevám sám na seba, keď mi treba ísť na WC, lebo ma to oberá o čas! Vtedy som natrafil na vyššie spomenutú knihu *Menej konať, viac byť* a mnohé som pochopil. Rozhodol som sa, že po 19 rokoch sa vzdám funkcie predsedu Rady pre rodinu v eparchii. Nebolo to ľahké, ale oslobodilo ma to. Vzápätí nás okolnosti priviedli k tomu, že sme zanechali aj našu činnosť v spoločenstve rodín. Manželka sa po 14 rokoch na materskej musela vrátiť do práce a ja som ju musel v mnohom nahradiť. Zistil som, že ma baví a naplňa venovať sa našim piatim deťom. Aj na svoje duchovné deti vo farnosti som mal zrazu viac času. Avšak, naďalej si musím dávať pozor, aby som nezabudol, že menej je niekedy viac. Vedomie toho, že som Bohom milovaný, mi však pomáha prekonať pokušenie vrátiť sa do starých koľají.

ROZHODNUTIE PRE RODINU / SVEDECTVO (KARIN)

Ja som podobné rozhodnutie urobila ešte dávnejšie. Keď mal náš druhý syn Miško dva a pol roka, dali sme ho škôlky, lebo som dostala pracovnú ponuku ako detská psychiatricka. Tešili sme sa, že konečne začínam svoju pracovnú kariéru, aj druhý príjem sa nám zišiel. Avšak po viac ako dvoch rokoch chodenia do zamestnania som si začala uvedomovať, že je to na úkor môjho manželstva a materstva. Hoci sme dúfali, že Miško prijme škôlku tak ľahko ako starší Kubko, bolo treba s ním veľmi bojovať. Bol často chorý a musel ostávať doma, na starosti manželovi. Trpel aj náš manželský život, lebo som z práce prichádzala veľmi unavená. Chýbala som manželovi aj deťom. Mala som pocit, že mi čosi dôležité uniká. Jedného dňa som sa rozhodla a s manžellovým súhlasom som podala výpoveď. Nikdy sme toto rozhodnutie neoľutovali. Hoci sa naša finančná situácia výrazne zhoršila, do nášho domova sa vrátil pokoj. Kubkovi sa zlepšili známky v škole a Miško prestal byť tak často chorý. Postupne sa nám narodili ďalšie tri deti a zároveň sme mali dost času a slobody na spoločnú službu Cirkvi. Keď po krásnych 14 rokoch prišiel čas, aby som sa vrátila do práce (dokonca do tej istej), boli sme na to pripravení oveľa lepšie. Áno, je to aj moja skúsenosť, že menej je niekedy viac.

MODLITBA

Pane Ježišu Kriste, ďakujem ti za svoj život. Ďakujem ti za tvoju lásku, za to, že si za mňa dal svoj život. Viem, že som nesmierne cenný pre Otca na nebesiach, lebo teba obetoval za mňa. Prosím ťa o Svätého Ducha, aby som nikdy nezabudol, aká je moja hodnota a aby som si vždy vedel vybrať to, čo je dôležitejšie. Amen.

OTÁZKY NA ZAMYSLENIE

- Vieme si nájsť ako manželia čas na manželské rande (čas spolu bez detí)?
- Vieme si nájsť ako rodičia čas, ktorý strávime s každým so svojich detí osobitne?
- Prežívam naplnenie ako manžel a rodič?
- Uvedomujem si, čo to znamená, že Boh je môj otec?



MENEJ JE NIEKEDY VIAC

Júl: Jubilejná katechéza pre rodiny

TIPY PRE MANŽELOV

- Vyskúšajte si ako pár sadnúť na pár minút bez rušivých vplyvov a zhodnoťte: *Čomu venujeme najviac času a energie? Odráža to naše hodnoty? Pestujeme tým naše vzťahy alebo ich zanedbávame?*
- Skúsme vynechať aspoň jednu pravidelnú aktivitu v diári, ktorá vás viac vyčerpáva než obohacuje.
- Odpočívajte bez výčitiek. Naplánujte si miesto pre ničnerobenie – oddych, ticho, modlitbu alebo prechádzku.
- Skúsme sa opýtať: Čo si z dnešného dňa moje deti a môj manžel/manželka zapamätajú?